

Pris på miljøet? - Brev til 2000 tilfældigt udvalgte borgere

Nedenstående er en invitation til at deltage i Teknologirådets borgerpanel i forbindelse med konsensuskonferencen om "Pris på miljøet?" Invitationen er den 6. december sendt til 2000 borgere, der er tilfældigt udvalgt via CPR-registret.

Vi har brug for at høre din mening!

Vi tillader os at skrive til dig, fordi vi har et vigtigt ærinde. Teknologirådet har brug for at høre din mening. Du inviteres derfor til at deltage i borgerpanelet

i konsensuskonferencen "Pris på miljøet?"

Vi bruger hvert år mange penge på at passe på vores natur og miljø. For at sikre at vi bruger disse penge på den mest effektive måde vil det fremover blive mere og mere almindeligt at lave økonomiske analyser, som politikerne kan bruge som grundlag for deres beslutninger på miljøområdet.

En sådan økonomisk analyse går ud på at forsøge at sætte værdi på fordelene ved en konkret miljøindsats – en værdi i kroner og øre. Fordelen kan for eksempel være bedre sundhed. Ulempen er at indsatsen koster penge. På den måde vil man veje fordelene op imod ulemperne ved indsatsen: Er de gevinster som man opnår, udgifterne værd?

De fleste kan nok blive enige om at vi skal bruge samfundets penge bedst muligt, også i miljøpolitikken. Men hvad er bedst muligt? Hvordan finder vi frem til prisen på det vi kalder miljøgoder – biologisk mangfoldighed, skov, vandløb, ren luft, muligheder for friluftsliv, bedre sundhed, naturressourcer og produktionsgrundlag m.m.? Er det muligt at sætte pris – i kroner og øre – på miljøet? Og hvordan skal dette i givet fald ske?

Teknologirådet ønsker at høre din mening om dette emne. På konferencen, som finder sted i maj 2003, er det borgerpanelet, der har hovedrollen. Panelet med 16 tilfældigt udvalgte borgere skal tage stilling til en række spørgsmål, der handler om, om vi kan sætte pris på miljøet og hvordan. Du og 15 andre borgere får derved muligheden for at deltage i panelet, og dermed mulighed for at formidle borgeres syn på dette emne direkte til politikerne på en konference på Christiansborg i København.

Borgerpanelet skal mødes over to weekender samt til den afsluttende konference i maj. Panelet skal blive enige om hvilke anbefalinger, det vil give til politikerne og myndighederne. Derfor kalder vi det en konsensuskonference. Deltagelse i konferencen er gratis. Teknologirådet dækker alle udgifter til indkvartering, forplejning, transport samt eventuel tabt arbejdsfortjeneste. Du behøver ikke at have nogen som helst professionel erfaring eller viden om emnet for at kunne deltage.

Du kan læse mere om konferencen, og om hvordan du tilmelder dig, på de næste tre sider. Har du lyst til at deltage, så send din tilmelding snarest muligt i vedlagte svarkuvert til Teknologirådet. Vi skal have din tilmelding senest fredag den 3. januar 2003.

Med venlig hilsen

Anne Funch Rohmann
projektleder
telefon direkte 3345 5364
e-mail afr@tekno.dk

og

Henriette Pedersen
projektmedarbejder
telefon direkte 3345 5369
e-mail hp@tekno.dk

Invitation til konferencen "Pris på miljøet?"

Du er blevet udvalgt tilfældigt blandt borgerne i Danmark. Teknologirådet har via Indenrigsministeriets CPR-kontor, udtrykket oplysning om navn og adresse på 2.000 borgere i alderen 20 - 65 år i CPR registret .

Du er anonym, indtil du eventuelt bliver én af de 16 borgere, som Teknologirådet udvælger til borgerpanelet. Oplysninger om dig har vi kun i form af den label, der sidder på vores invitation til dig. Nu hvor invitationerne er sendt ud, har vi således ikke længere oplysninger om, hvem vi har sendt invitationerne til.

Hvad er Teknologirådet?

Teknologirådet er sat i verden for at udbrede kendskabet til teknologi, dens muligheder og dens konsekvenser for både mennesker, samfund og miljø. Teknologirådet skal derfor fremme debatten om teknologi, vurdere teknologien, og rådgive Folketinget og regeringen i teknologiske spørgsmål.

Teknologirådet er en uafhængig institution oprettet af Folketinget i 1995 og modtager årligt et tilskud via Finansloven på omkring 10 millioner kroner.

Blandt de meget forskellige emner, som Teknologirådet beskæftiger sig med er for eksempel: gensplejsede fødevarer, alternativer til dyreforsøg, allergi, IT i folkeskolen og elektronisk overvågning. Du kan se mere på vores hjemmeside www.tekno.dk. Vi udgiver også bladet Teknologidebat, som er gratis at abonnere på.

Hvorfor en konference om at prissætte miljøet?

Meget tyder på at det at sætte værdi på miljø som et gode fremover vil blive en indarbejdet rutine, hvor bundlinien i den økonomiske analyse – i regnestykket – anvendes som politikernes beslutningsgrundlag for vigtige samfundsmæssige initiativer. Eller måske som fravalg af samme. Enheden er kroner, men derudover er analysemetoderne og dermed hvilke faktorer, der indgår i regnestykket, og med hvilken vægt, ukendte for de fleste.

Derfor er det vigtigt at økonomerne, som sidder og arbejder med disse regnestykkerne, og politikerne, der skal bruge regnestykkerne, hører borgeres synspunkter om denne måde at beslutte på.

En vurdering af befolkningens holdning til et givent miljøgode indgår som en betydelig faktor i en del analyser. Dette sker ved at man forsøger at prissætte befolkningens betalingsvillighed, dvs. hvad folk er villige til at betale for et givent gode. Eller omvendt – hvad ville de kræve i compensation for at undvære det. Miljøøkonomiske analyser som værktøj er altså ikke alene en videnskabelig øvelse, men kræver også en værdi- og holdningsmæssig stillingtagen.

Er det acceptabelt at vurderingen af miljøhensyn sker på grundlag af økonomiske præmisser? Hvordan sikrer man de bedst mulige analyser, hvis sådanne værktøjer skal anvendes? Hvad kan man bruge sådanne analyser til? Hvad kan de ikke bruges til? Hvad kan man ellers gøre for at sikre at nå de miljøpolitiske målsætninger billigst muligt?

Konferencens form

Borgerpanelet får hovedrollen i Teknologirådets projekt om at sætte pris på miljøet. Det er de 16 borgere – lige mange mænd og kvinder – som sætter dagsordenen på den afsluttende konference på Christiansborg.

På konferencen fremlægger en række eksperter deres viden om at prissætte miljøgoder og besvarer spørgsmål fra borgerpanelet. Borgerpanelet skriver derefter en kort rapport med deres egne vurderinger og anbefalinger. Panelet præsenterer sin rapport på Christiansborg på konferencens sidste dag. Der er tradition for at konklusionerne fra sådanne rapporter bruges i det politiske arbejde i Folketinget og skaber debat i medierne.

Konsensus betyder at borgerpanelet skal nå til enighed om konferencens spørgsmål og konklusioner. Og at enigheden skal skabes via dialog – ikke på baggrund af en afstemning.

Panelets arbejde indledes med to forberedelses-weekender, hvor deltagerne i borgerpanelet får en introduktion til emnet. Sammen formulerer panelet en række spørgsmål, som konferencens eksperter skal besvare.

Hvornår finder arbejdet sted?

For at kunne blive medlem af borgerpanelet er det en betingelse at du kan deltage i begge forberedelses-weekender samt i hele den afsluttende konference.

Den første weekend finder sted fra fredag den 21. februar til søndag den 23. februar 2003 på Havnsø Hotel og Kursuscenter, Havnevej 3, 4591 Føllenslev.

Den anden finder sted fra fredag den 21. marts til søndag den 23. marts 2003. Ry Park Hotel, Kyhnsvej 2, 8680 Ry.

Begge weekender varer fra fredag aften kl. 21 til søndag eftermiddag kl. 15.

Selve konferencen finder sted fra torsdag den 8. maj 2003 om aftenen til mandag den 12. maj 2003 om eftermiddagen. Det foregår dels i Landstingssalen på Christiansborg og dels i Teknologirådet – begge i København city.

Måske lyder det som lang tid at rive ud af kalenderen. Til gengæld får du som borger mulighed for at få politikerne direkte i tale og måske sætte dagsordenen i Folketinget. Teknologirådet har afholdt mange konsensuskonferencer, og hver gang har deltagerne syntes, at det var en stor oplevelse at være med.

Hvordan kommer jeg med?

Vi ønsker et bredt sammensat panel, hvor deltagerne har forskellig baggrund og tilgange til emnet.

Det eneste du skal gøre, er at skrive (højst) én side til os. Her fortæller du lidt om dig selv, og hvad du laver: Arbejdserfaring, uddannelse, køn, alder, familie- og boligforhold samt lidt om hvorfor, du er interesseret i emnet. Skriv så Teknologirådet har dit svar senest fredag den 3. januar 2003. Og husk navn og adresse.

Da vi kun skal bruge 16 deltagere i panelet, kan alle interesserede ikke komme med. Men skriv alligevel – måske har vi netop brug for en person med dine erfaringer og din baggrund. Vi besvarer alle henvendelser skriftligt inden den 20. januar 2003.

Projektets tilrettelæggelse

Vi tilrettelægger projektet i samarbejde med en planlægningsgruppe, som fungerer som en slags faglig sparringspartner for projektet. Medlemmerne kommer fra uddannelsessteder, forskningsinstitutioner, organisationer m.m. og har ellers ikke noget med Teknologirådet at gøre.

Du kan læse mere om projektet på Teknologirådets hjemmeside www.tekno.dk, klik på 'projekter' og "Pris på miljøet?".

Har du spørgsmål til konferencen eller andet, så tøv ikke med at kontakte os i Teknologirådet:

Henriette Pedersen, projektmedarbejder, direkte telefon: 3345 5369
e-mail: hp@tekno.dk

Vivian Palm, projektsekretær, direkte telefon: 3345 5351
e-mail: vp@tekno.dk

Anne Funch Rohmann, projektleder, direkte telefon: 3345 5364
e-mail: afr@tekno.dk

Teknologirådet har tidligere holdt konsensuskonferencer om blandt andet:

- Test af vores gener (2002)
- Kørselsafgifter (2001)
- Elektronisk overvågning (2000)
- Gensplejsede fødevarer (2000)
- Støj og teknologi (2000)
- Telearbejde/distancearbejde (1997)
- Forbrug og miljø (1997)
- Genterapi (1995)
- Kemiske stoffer i mad og miljø (1995)
- Fremtidens fiskeri (1995)

Du kan læse om disse konferencer på Teknologirådets hjemmeside www.tekno.dk.